

УДК 17:614.8(075.8)

ETYKA W KONTEKSCIE BEZPIECZENSTWA OSOBY I NARODU

Maciej Kamiński¹, Mirosław Zabierowski², Vasyl Pryimak³

¹ Wrocław Technical University, Wrocław, Wyspiańskiego 27,
kaminski.maciej@gmail.com

² Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych imienia Tadeusza Kościuszki, Wrocław,
miroslaw_zabierowski@o2.pl

³ Львівський національний університет імені Івана Франка
79008 м. Львів, проспект Свободи, 18
E-mail: pryimak_vasyl@ukr.net

W pracy przedstawiamy teoretyczne podstawy polemologii. Wskazane są relacje antropologii i nauki o pokoju i naturze wojny i konfliktów zbrojnych. Omawiamy przyczyny wojny w kontekście rozwoju ludów i narodów. Rozpatrujemy etyczne aspekty badań nad naturą wojny i pokoju, metafizyczną operacyjną istotę współczesnych wojen i konfliktów zbrojnych, wskazujemy na elementy zarządzania w relacjach wojny i pokoju, ukazujemy perspektywę badań humanistycznych nad zagadnieniem wojny i pokoju. Zajmujemy się wyjaśnianiem – z punktu widzenia metafizyki Solidarności dekady lat 1980-89 - przyczyn wojen i wyjaśnianiem warunków poznania pokoju. Badania nasze opierają się na studiowaniu zadań ruchu społecznego w Polsce w latach 1980-89. Dotyczą też problemu bezpieczeństwa osoby w świetle zasad neurologii i antropologii współczesnej, bezpieczeństwa personalnego, terroryzmu i innych zagrożeń cywilizacyjnych.

Słowa kluczowe: nauka o pokoju i wojnie, konflikty, postęp, rewolucja Solidarności w dekadzie 1980-89 w Polsce, etyka, filozofia wojny, metafizyka pokoju, antropologia polska a wojna, warunków poznania pokoju, bezpieczeństwo osoby, terroryzm.

Praca ta jest oparta na niektórych doświadczeniach jednego z autorów (M.Z.) w Państwie Podziemnym w Polsce w latach 1980-89, które funkcjonowało obok państwa normalnego, oficjalnego. Doświadczenia te były referowane w Zakładzie Ekonomii Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych i stały się tym samym bazą dla refleksji o charakterze socjologicznym. Jeden z autorów (M.Z.), który miał proces za wysłanie listy do L. Breżniewa z żądaniem uwolnienia Andrieja Sacharowa, był przedmiotem rozpracowania przez aparat bezpieczeństwa w ramach operacji zwanej *Mafia II* (jak to wykazano w książce relacjonującej kwerendę Instytutu Pamięci Narodowej pt. „Solidarność Walcząca w świetle dokumentów SB”, IPN, Warszawa 2007). Należy jednak zauważyć, że aparat bezpieczeństwa nie zdołał zdeszyfrować całości działań współautora (M. Z.), a w tym nawet kontaktów z czołowym radzieckim naukowcem profesorem J. B. Zeldowiczem, ani

wielu licznych podejmowanych działań. Wskazuje to, że inicjatywy jednostek w okresie kiedy nie było telefonów komórkowych były owocne i efektywne. Drobną część naszego referatu była przedmiotem analiz w raportach dla Jana Pawła II najpierw Państwa Podziemnego 1981-89, a następnie w raportach dla Jana Pawła II z Sympozjów Anny Walentynowicz w Krakowie, w których brał udział obecny minister obrony, A. Macierewicz, a także w raportach dla Emigracyjnego Rządu Polskiego w Londynie.

W dobie obecnego *kryzysu kulturowego*, który niesie Europie liczne zagrożenia strukturalne, zasady łacińskiej cywilizacji mogłyby posłużyć do *umocnienia bezpieczeństwa* państw, narodów i jednostek.[1] Można tu mieć na uwadze na przykład prace Benedykta XVI, Jana Pawła II, czy T. Grabińskiej.

Współczesna Europa wpisana w cywilizację euroatlantycką już w coraz mniejszym stopniu zapewni pokój nie tylko w świecie, ale i sobie samej. Jednym z poważnych błędów tej cywilizacji jest *brak odpowiedniego ładunku etycznego* przede wszystkim dlatego, że wojny – jawne lub ukryte – traktuje w kategoriach *biznesu*. Okazuje się, że obok prawa międzynarodowego, niezbędna jest porzucona dyskusja o wojnie sprawiedliwej. [2]

Konieczne jest na nowo *przywrócenie normatywnego porządku oceny wojny*. Tym bardziej, że przybiera ona coraz to nowe postaci w XXI wieku i nowe formy wraz z rozwojem technologii, a w tym formę wielkich manipulacji psychologicznych. [3]

Szczególą rolę w rozwoju wadliwej, choć współczesnej teorii wojny odegrał styl myślenia pruskiego, wskaźmy tu na przecenianą książkę K. Clausewitza *O wojnie*, w której wojna jest akceptowana i przedstawiana jako normatywnie uzasadnione trzęsawisko czynników niemoralnych, zwierzęcej psychiki ludzkiej, jako apoteoza fizycznej siły i technologii. W rozumieniu tego autora, którego w pełni aprobuje cywilizacja zachodnia, wojna jest i ma być czynem politycznym. Niebawem, jest to sprzeczne z rozumieniem polityki w Państwie Podziemnym Solidarności dekady 1981- 89, a właściwie 1980-89, np. obecny najstarszy poseł K. Morawiecki, z którym współpracował jeden ze współautorów, ukrywał się w r. 1980 przed bezpieką, czyli przed Służbą Bezpieczeństwa, SB. Tak więc powinniśmy mówić o dekadzie Państwa Podziemnego Solidarności. Jeden ze współautorów realizował różne działania z dr. Morawieckim, np. zwrócenie się w r. 1984 do attache ds wojskowych ambasady USA w Belgradzie o pomoc w uwolnieniu lidera Solidarności Walczącej, dr W. Myśleckiego, co wkrótce udało się zrealizować. Takich działań MZ podejmował setki. Drugi współautor, V.P., z przyjemnością stara się ułożyć współpracę w jakiś treściowo adekwatny opis fenomenu polskiego Państwa Podziemnego, celem porównania z sytuacją na Ukrainie, i tak drogą wielu kolejnych rozmów i przybliżeń powstaje nasz opis nie tylko jednego przypadku, ale o znaczeniu teoriopoznawczej analizy.

Co więcej, w rozumieniu wspomnianego tu pruskiego generała, Clausewitza, który reprezentuje poglądy *całkowicie obce temu*, co myśłano i realizowano w Państwie Podziemnym dekady Solidarności, wojna jest normalnym naturalnym, a nawet najważniejszym, *narzędziem* polityki. Z punktu widzenia modelu cywilizacji Solidarności (należy mówić o formie cywilizacyjnej realizowanej w dekadzie Solidarności) jest to *stanowisko wysoce niemoralne*. Zdaniem zaś Clausewitza wojna ma być dalszym ciągiem stosunków politycznych, tyle że przeprowadzanych innymi środkami. Pozostaje więc zauważyć, że *polska polemologia ma charakterystyczne cechy w ogóle nie odpowiadające naturze wywodów pruskiego generała*. [4]

Przeczy zasadom wojny sprawiedliwej:

a) pruska doktryna wojny, zbliżona do krzyżackiej, która zresztą *zniszczyła całą kulturę niemiecką* kręgu łacińskiego i owocowała *rozbiorem lub anszlusem* wszystkich

państw niemiecko-języcznych, Bawarii, Saksonii, co dokonano naciskami, podstępem, wszelkimi formami przemocy;

b) carska doktryna imperialna, okresu zwłaszcza Katarzyny II, w której poszczególny człowiek, jak i całe narody są jedynie *narzędziem* do poszerzania władztwa i terroru, która to doktryna wieki później obciążała naród rosyjski;

c) doktryna wojny kolonialnej, mająca na celu podbijanie i eksploatację całych kontynentów, posługująca się także w przestępczych celach ideologią chrześcijańską, *a przede wszystkim Hobbesowską*;

d) *wersja bismarkowska* wyższości wszechstronnej (naukowej, malarskiej, psychicznej, kulturalnej, genetycznej itd.) Niemców *nad innymi narodami* i związana z tym ekspansja;

e) przetransformowana carska doktryna imperialna w *leninowską i stalinowską* doktrynę imperialną, która przyniosła śmierć stu milionów Rosjan, co wielokrotnie podkreślała Solidarność;

f) przetransformowana bismarkowska doktryna niemieckiego prymatu w hitlerowską zbrodniczą *wojnę totalną z państwami i narodami*, która owocowała nieprzeliczalnymi zniszczeniami w II Wojnie Światowej i śmiercią 60 mln ludzi;

g) przetransformowana doktryna wojny kolonialnej we *współczesne* tzw. wojenne konflikty lokalne jak wojny bałkańskie, w Afganistanie, Iraku, Afryce Północnej.

Polska szkoła *prawa wojny*, została zapoczątkowana przez Stanisława ze Skarbimierza, a inspirację czerpała z Tomasz z Akwinu. Opracowała bardzo precyzyjną teorię *wojny sprawiedliwej* i zastosowała ją po zwycięstwie Rzeczypospolitej nad Zakonem, po zwycięstwie grunwaldzkim, 15 lipca 1410 r., a zwłaszcza w dyplomatycznej argumentacji (także na soborze w Konstancji), argumentacji przeciwko zakonowi krzyżackiemu.

Koncepcja polska wojny sprawiedliwej epoki jagiellońskiej zmierzyła się z wojennymi doktrynami Europy współczesnej jagiellonom. Szkoła jagiellońska Skarbimierczyka [5] zaskoczyła zakon krzyżacki całą myślą teoretyczną i absolutnie *odrzucała siłę w celu chrystianizacji pogan*, co było istotnym *novum* w Europie i co zostało przyjęte wyłącznie dzięki rozbudowie aparatury poznawczej tej teorii.

Ponadto polska *koncepcja wojny sprawiedliwej* w całości czyniła odpowiedzialnym za straty i zniszczenia wojenne stronę, która wywołała wojnę niesprawiedliwą. Wojna sprawiedliwa zaś toczyć się może tylko wtedy, gdy kraj zostanie napadnięty, gdy kraj się broni. *Obecne wojny w rozumieniu polskiej szkoły teorii wojny i pokoju nie są sprawiedliwe*. [6]

Ten nurt kultu pokoju, *głęboko normatywny*, odnaleźć można współcześnie w najdoskonalszej postaci np. w pismach Jana Pawła II. [7]

O wielkiej potrzebie rozwijania bezpieczeństwa osoby ludzkiej wielokrotnie mówił Jan Paweł II, który w swych licznych pracach rozwinął całą skomplikowaną *aparaturę poznawczą*, np:

„Wielki spór o człowieka u nas w Polsce wcale się nie skończył wraz z upadkiem ideologii marksistowskiej”. Wraz z usunięciem uniwersalistycznej myśli Solidarności dekady lat 80. „spór o człowieka trwa w dalszym ciągu a pod pewnym względem nawet się nasilił. Formy degradacji osoby ludzkiej oraz wartości życia ludzkiego stały się bardziej subtelne, a tym samym bardziej niebezpieczne”. [8]

Należy się zastanowić, co obecnie tworzy *drugą stronę* sporu o człowieka po r. 1989. I co bardziej niebezpiecznego niż ideologia i praktyka marksistowskiego kolektywizmu zagraża człowiekowi. Jan Paweł II swoją przestrożę kierował nie tylko do Polaków, ale do

wszystkich ludów krajów Europy Centralno-Wschodniej, poddanych transformacji ustrojowej lat 90., a więc *transformacji do ideologii liberalnego kapitalizmu i gospodarki rynkowej*. Należy zatem wnosić, że ów cel transformacji - cel związany z wprowadzeniem kapitalizmu i wolnego rynku – wcale *nie jest tak oczywisty*, jak jest to przedstawiane w mediach i niesie z sobą ukryte liczne niespodzianki, a nawet *niebezpieczeństwa*.

Od roku 1989 trwa wojna z systemem *bezpieczeństwa narodowego jako systemem wypracowanym w epoce Solidarności jako związku pracowników i Solidarności jako ruchu społecznego*. [9]

Przyszli badacze łatwo zrekonstruują, że w latach 90., rozwinęto wojnę z *systemem ruchu społecznego ku bezpieczeństwu* socjalnemu, politycznemu, personalnemu, z cywilizacją prawdziwie europejską, z cywilizacją pokojową wielkiego społecznego ruchu Solidarności. Że w latach 90., rozwinęto – wystarczy porównać treści z lat 90., oraz treści tysięcy tytułów Państwa Podziemnego 1980-89 – wojnę z cywilizacją pracowniczą, profabryczną, prorodzinną, proprodukcyjną, wolnościową a więc *wojnę z realną wersją wojtłowskich* zasad uprawiania polityki sformułowanych w polskich encyklikach, adhortacjach i tysiącu homilii.

Wojnę z zasadami skodyfikowanymi w pracach Wojtyły, z cywilizacją rozumianą jako służba wobec kultury, osoby ludzkiej, wobec umysłu ludzkiego - a nie jako służba wobec umysłu strony małpiej. (Umysł strony małpiej to wyrażenie naukowe stosowane w polskiej szkole antropologii, *przeciwstawne* umysłowi ludzkiemu).

Ze stanowiska socjologicznego i *psychologii politycznej* należy zauważyć, że w latach 90., wypowiedziano wojnę umysłowi personalistycznemu - nie zaś służbie wprowadzonemu terrorowi siły medialnej, służbie nietolerancji wobec aspiracji narodowych dekady ruchu Solidarności lat 1980-1989. [10]

Polityka w rozumieniu Solidarności lat 80. jest polem działalności Jana Pawła II, którego należy traktować jako wyraziciela *wielkokorelatywności* tego wielkiego masowego ruchu społecznego; wielkokorelatywności i *kopernikanizmu*, a więc ruchu wymierzonego w okupanta, w namiestnictwo państwa, które zostało rozwiązane decyzją centrali radzieckiej. ZSRR upadł na mocy decyzji GRU. Plany rozwiązania (likwidacji) ZSRR i przekazania Zachodowi majątku RWPG (krajów socjalistycznych) sięgają r. 1975, a nawet czasów wcześniejszych.

Z punktu widzenia kultury polskiej, Solidarności lat 1980-89, narzucone po r. 1989 wersje cywilizacji zachodniej są wadliwe i rezygnują one z wersji *cywilizacji* Solidarności lat 80., z politycznej strategii wychowawczej na rzecz myślenia *segmentacyjnego*, korzystnego (biznes), a więc z natury anty-analitycznego, *sensacyjnego*, banalnego, czemu służy nowy reżim; nowy reżim w polskiej wersji cywilizacji Zachodniej; narzucony reżim pojęciowy, który unicestwia liberalizm Solidarności dekady lat 80., tej prawdziwej Solidarności, promuje zaś:

1. nieetyczną zasadę maksymalizacji zysku, [11]
2. darwinowską wykładnię praktykowania biznesu jako *walki o byt*, [12]
3. medialną tyranię *nadawania* wadliwych znaczeń słowom wedle „tabelki” (sztamper) biznesowej i głęboko nieetycznej. [13]

Jan Paweł II, w swych encyklikach i setkach homilii, podobnie jak Platon [14] i Arystoteles, zdawał sobie sprawę z demagogiczności nadużywania w przekazie medialnym terminu *demokracja*; zdawał sobie sprawę z tego, co mówili pierwsi dwaj politycy (Platon i Arystoteles), że demokracja może bardzo łatwo stać się *tyranią*, narzędziem atakowania prawdy, najgłębszych warstw duchowych człowieka, jego *zdolności do osobistego buntu* [15] i jego zdolności do tworzenia abstrakcyjnych zasad rozumienia wolności i tolerancji.

Jan Paweł II (oraz wielomilionowy ruch społeczny Solidarność, dekady lat 80.), nieprzypadkowo akcentował, że demokracja zachodnia, którą Polska poznała po r. 1989, miewa też cechy uprzedmiotowienia człowieka w ogólnie narzuconym systemie komercji. W ogólnie, a więc bez konsultacji społecznej - wbrew polskim encyklikom i wbrew wielomilionowemu ruchowi społecznemu Solidarność lat 80.; ogólnie narzuconym – w procesie urynkwienia i sprobabilizowania pracy człowieka i wszelkich jego potrzeb. W procesie ulosowienia ludzkiego losu.

Nieetyczne zasady transakcyjności życia [16] zaowocowały upadkiem strony ludzkiej - tego co w polskiej antropologii jest nazywane potencjałem ludzkim - i moralności szeroko rozumianej, zwłaszcza w sensie społecznym, moralności wielkokorelatywnej.

Zadomowiło się przekonanie, że w dziedzinie dobra społecznego obiektywna prawda jest niemożliwa, a jedynie możliwe są rozmaite, równie uprawnione ludzkie sądy, wyobrażenia, opinie [17], interpretacje, za którymi, a nie za niezależną od nich prawdą, powinno iść urządzanie życia wspólnoty. Takie podejście jest z punktu widzenia polemologii, która stara się odsłonić naturę wojny i pokoju, nieadekwatne, ponieważ podważa nawet najbardziej oczywiste, ewolucyjne podstawy bezpieczeństwa osoby – podważa w świetle neurologii *selfu*, godzi w bezpieczeństwo personalne i bezpieczeństwo strukturalne, ma cechy terroryzmu wobec władz poznawczych ludzkiego intelektu.

Zadomowiło się też wadliwe *tautologiczne* przekonanie, że pokój polega na braku wojny. Jest to bardzo ograniczona rama dla badań nad pokojem. Istnieją bezpośrednie meta-kulturowe metafizyczne przyczyny rozumienia pokoju, które są też związane z uwarunkowaniami społecznymi i ekonomicznymi.

W epoce narzucania koncepcji porządku z chaosu zrodziło się *zło relatywizmu* i afirmacja irracjonalizmu [18], które skutecznie kruszą fundamenty zachodniej cywilizacji: rodzinę, religię chrześcijańską i rozumną wizję ładu świata. Jest to zaś zgodne z tym, co o Europie – tej, do której „mamy dojść” – napisał francuski postmodernista Jacques Derrida. Europa, w myśl tej doktryny, stanie się prawdziwie europejska, jeśli otworzy się na coś, *co nie należy do Europy*, jej tożsamości kulturowej. Jeszcze jedna postać chaosu. A i nie-A.

Stopniowo, krok po kroku edukuje się Europejczyków tak, aby rzekomo zrozumieli, i co najważniejsze, zaakceptowali, nowe, wcale nie postępowe, idee jakoby dobrowolnie, lecz przecież są tu w użyciu *różne techniki* o charakterze oddziaływania na podświadomość ludzką i przy nieobecności prawdziwie wolnej prasy. [19]

W celu jednak nieprawego narzucania treści ideologicznych, zamiast rzetelnej dyskusji, wdrożono nowoczesną cenzurę zachodniego, a nie wschodniego, pochodzenia – cenzurę *politycznej poprawności*. Powstał system marginalizowania (a nawet penalizowania) osób myślących inaczej, aniżeli chcą tego media. Nietolerancja przebrała szaty tolerancji.

W krajach zachodnich, wątplenie odnośnie do systemu politycznej poprawności jest traktowane tak, jak wypowiedzi dysydentów w czasach komunizmu. *Umysł zamknięty* (1987) Allana Blooma to poważana książka, analizująca rzeczy jawnie nieeuropejskie jak relatywizm i broniąca Wielkich Dzieł literatury europejskiej została uznana za „rasistowską, seksistowską, eurocentryczną i elitystyczną”. „Przyzwoity, porządny człowiek wstydziłby się to napisać” – podsumował swą recenzję znany krytyk. [20] A przecież przestrzegał przed tym niebezpieczeństwem Jan Paweł II w znanym zdaniu, które dotyczy zarówno ideologii marksistowskiej jak i liberalistycznej: „Największe zagrożenie dla człowieka jest wówczas, kiedy się go zniewala mówiąc jednocześnie, że czyni się go wolnym”.

Wadliwe kultywowanie tolerancji może prowadzić do niepokojów, zaogniania sytuacji, niszczenia kultury, a nawet wojen domowych. Aby zrozumieć warunki powstania pokoju należy analizować strategię toczącej się rewolucji przeciw kulturze europejskiej. Wojna z własną europejską kulturą może nawet wykorzystywać umysły nadwrażliwe, przyciąga ludzi młodych, których cechy są opisane w książce Mariana Mazura „Cybernetyka i charakter”. Wskazuje on na łatwowierność, skłonność do przesady, do ulegania złudzeniom co do znaczenia otrzymywanych informacji, natłoku własnych myśli i wyobrażeń, wyobraźni, która nie prowadzi do nowych odkryć, teorii, ale stanowi cały świat młodej osoby i dlatego ma ona skłonność do nie tyle wypowiedziania się, ile nawet deklamowania - w intencji że deklamowane prawdy są prawdami wszechludzkimi, tak jak dzieweczyna deklamuje „miłość jest piękna”, a zawiedziona, że „mężczyźni są podli”. Nie są to prawdy ogólne, lecz młodzi kierują się naiwnością, cenią ideologie atrakcyjne, a przede wszystkim unikają przykrości. Tymczasem doktryna fałszywie pojętej wolności i tolerancji, pluralizmu itd. wymaga głębokich ocen, analiz, a nie deklamacji. Stwarzanie warunków pokoju wymaga tego wszystkiego, czego wielu nie ma w nadmiarze.

1. Jan Paweł II Laborem exercens, 1981. Teresa Grabińska, Wolność a wolna wola osoby w: „Personalna obnova humanity na prahu 21. storočia”, red. M. Klobišická, M. Jozek, Wyd. Univ. K. Filozofa, Nitra 2009, s. 157-166; ISBN 978-80-8094-465-0; Polskie arcydzieło o kapitalizmie „Ziemia obiecana” Władysława Reymonta, Michael 54 (2009) 10-1, Publ. Mail Reg. No 40063742; Wierność egzaminem z wolności według pana Cogito, Fundamenty 5 (2008/2009) 30-33, ISSN 1732-100X; O wzorze mędrca, polityka i dyplomaty, Akant 1 (144) (2009), ISSN-1429-9054; Akant 2 (145) 32-33; Akant 3 (146) (2009) 11-13; Krytyka i prawda wobec stanowiska Trybunału Konstytucyjnego w sprawie lekarzy, Fundamenty 5 (2008/2009) 39-40, ISSN 1732-100X; T. Grabińska, M. Zabierowski, Etyka gospodarowania. Uniwersalizm Jana Pawła II i Solidarności, Ofic. Wydaw. Atut, Wrocław 2009, s. 1-268; ISBN 978-83-7432-467-0; Bogactwo i etyka gospodarowania, Michael – edycja polska nr 53 (2009) 6, Publ. Mail Reg. No 40063742; Prawda a dobro, czyli „blask prawdy”, w: „Prawda w życiu moralnym i duchowym”, red. D. Probućka, Inst. Wydaw. Maximum, Kraków 2009, s. 239-244; ISBN 978-83-61714-16-3; Personalistyczna krytyka utylitaryzmu. Antropologiczna analiza brytyjskiej filozofii czynu, w: „Personalna obnova humanity na prahu 21. storočia”, red. M. Klobišická, M. Jozek, Wyd. Univ. K. Filozofa, Nitra 2009, s. 105-116; ISBN 978-80-8094-465-0; Mirosław Zabierowski, Człowiek we Wszechświecie – Ujęcie antropistyczne, w: „Fyzika a etika v interkultúrnom dialógu”, red. I. Miháliková, Fyzika a Etika III, Wyd. Univ. K. Filozofa, Nitra 2009, s. 211-221; ISBN 978-80-8094-504-6.
2. T. Grabińska, Synteza myśli mądrościowej Stanisława ze Skarbimierza i jej znaczenie dla bezpieczeństwa wspólnoty, [w:] „Oblicza mądrości. Z czego wyrastamy, ku czemu zmierzamy”, red. Sz. Drzyżdzyk, M. Gilski, Wydaw. „<<scriptum>>”, Kraków 2014, s. 55-75; ISBN 978-83-64028-58-8; Aktualne problemy zapewnienia bezpieczeństwa personalnego i społecznego. [w:] „Bezpieczeństwo personalne a bezpieczeństwo strukturalne II. Terroryzm i inne zagrożenia”, red. Teresa Grabińska, Henryk Spustek, Wydaw. WSOWL, Wrocław 2014, s. 5-22; ISBN 978-83-63900-50-2; Bezpieczeństwo personalne w warunkach wojny i pokoju. Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa personalnego, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych, Wrocław 2014, s. 1-63.
3. Mirosław Zabierowski, Kulturowe i społeczne uwarunkowania komunikacji, Wydaw. Uczelniane WSOWL, Wrocław 2012, s. 1-152; ISBN 978-83-6390-00-7; Błędy metodologiczne w analizach transformacji ustrojowej, [w:] „Człowiek i

- Wszechświat", red. B. Wszolek, A. Kuźmicz, M. Jamroży, Wydaw. Akademii im. Jana Długosza, Częstochowa-Kraków 2012, s. 179-184; ISBN 987-83-7455-241-7.
4. M. Zabierowski, Analiza kształtowania wizerunku w psychologii i zarządzaniu, Studium przypadku, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych, Wrocław, 2014; Pedagogika a zarządzanie, WSOWL, Wrocław, 2013; M. Zabierowski, Jakub Marchwica, Mounierowska wolność osoby a postawa rewolucyjna w Solidarności lat osiemdziesiątych, Disputationes Ethicae V (2010) 49-78, red. T. Grabińska, Wydaw. Educator, Częstochowa 2010; ISBN 978-83-7542-088-3.
 5. Stanisław ze Skarbimierza, Mowy wybrane o mądrości, Wydaw. Arcana, Kraków 2000.
 6. T. Grabińska, Filozofia wojny, pokoju i bezpieczeństwa. Od Platona do Clausewitza, Agencja Wydaw. "ARGI" SC, Wrocław 2012, s. 1-132; ISBN 978-83-87384-59-3; Niektóre niekonsekwencje koncepcji Morusa wojny i pokoju Zeszyty Naukowe XLIV, 1 (163) (2012) 62-72, WSOWL, Wrocław 2012, ISSN 1731-8157; Ontyczna a społeczna perspektywa godności osoby ludzkiej, [w:] "Godność w perspektywie nauk", Wyd. Fides et Ratio i Pontificia Academia Dell'Immacolata, Kraków 2012, s. 41-46, ISBN 978-83-918893-0-5; Ontologia skłonności w teorii i w zastosowaniu, [w:] "Człowiek i Wszechświat", red. B. Wszolek, A. Kuźmicz, M. Jamroży, Wydaw. Akademii im. Jana Długosza, Częstochowa-Kraków 2012, s. 31-37; ISBN 987-83-7455-241-7; Teorie bezpieczeństwa państwa w myśli filozoficznej i politycznej. Od Sun Tzu do Józefa M. Bocheńskiego Wyd. Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki, Wrocław 2013, s. 1-162; ISBN 978-83-63900-80-9; Etyka a bezpieczeństwo personalne, Wyd. WSOWL, Wrocław 2013, s. 13-125, ISBN 978-83-63900-76-2; Aksjologia postępowania żołnierza zawodowego w Kodeksie Honorowym Żołnierza Zawodowego Wojska Polskiego, [w:] "Obywatel w mundurze. Aksjologiczny wymiar funkcjonowania nowoczesnych sił zbrojnych", red. H. Spustek, Wyd. WSOWL, Wrocław 2012, s. 281-294; ISBN-978-83-63900-68-7.
 7. Jan Paweł II, Sollicitudo rei socialis, 1987; Centesimus annus, 1991; Przekroczyć próg nadziei, Wyd. KUL, Lublin 1991.
 8. Jan Paweł II, przemówienie, Kraków, 8 VI 97; kserokopia przemówienia wydane w Kurii Krakowskiej i w licznych publikacjach.
 9. T. Grabińska, Przedmiot nauk o bezpieczeństwie. Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej 1(4) (2010) 9-24, Wydaw. Educator, Częstochowa 2010; ISBN 978-83-7542-088-3; ISSN 1895-9911; Aborcja i eutanazja w świetle redukcjonizmu konstytucyjnego Dereka Parfita, Życie i Płodność 2 (11) (2010) 7-13, Kwartalnik Interdyscyplinarny; ISSN 1898-2158; Bezpieczeństwo polityczne i społeczne według Arystotelesa, Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej 1(4) (2010) 53-67, Wydaw. Educator, Częstochowa 2010; ISBN 978-83-7542-088-3; ISSN 1895-9911; Fundamentalizm i postmodernizm a uniwersalizm, w: „Postmodernizm i fundamentalizm a prawda – od idei do praxis”, PAU i UJ, Kraków 2010, s. 25-50; Gdy upadnie cywilizacja Arystotelesa, Akant 10 (166) (2010) 41, Miesięcznik literacki; ISSN-1429-9054; M. O interpretację dziejów, Z Dnia na Dzień 31 (513) 3-4, Serwis Informacyjny RKS NSZZ Solidarność Dolny Śląsk, Wrocław 1989; O jednostce solidarnej. Studium uniwersalistyczne I, Cosmos-Logos III (1996) 69-81; T. Grabińska, M. Zabierowski, O znaczeniu słowa "solidarność" i ruchu "Solidarność", Biuletyn Naukowo-Informacyjny WSJOE 4 (1997) 126-141, ISSN 1234-0987; Systemiczne i etyczne kategorie dziejów. Studium uniwersalistyczne II, Cosmos-Logos IV (1997) 95-103, ISBN 83-7085-307-2; T. Grabińska, Co znaczy solidarność w encyklikach Jana Pawła II, Cosmos-Logos V (1998) 91-96, ISBN 83-7085-398-6; M. Zabierowski, Tajemnica Solidarności cz. I-XI, Studentka 1 (26) (1998) 7 oraz następne zeszyty, Biuletyn Studentów Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1998; ISSN 1234-3013; T. Grabińska, M. Zabierowski, "Trzeci świat", "trzecia droga" i Solidarność?, Wrocławska Gazeta Polska 1 (54) (1999) 5, ISSN 1232-8170; Tezy,

- zasady i cnoty solidaryzmu, *ibid.* 3 (56) (1999) 5 ISSN 1232-8170; Solidaryzm w nauce społecznej Kościoła, *ibid.* 2 (55) (1999) 5, ISSN 1232-8170; Krytyka solidaryzmu i "nowa doktryna transformacji ustrojowej", *ibid.* 4 (57) (1999) 5; Solidarność jako nadzieja i szansa, *ibid.* 6 (59) (1999) 5; Dekalog solidaryzmu w Konstytucji Kwietniowej 1935 r. i cywilizacja miłości jako cel społeczeństwa solidarnego, *ibid.* 7 (60) (1999) 5, Dekalog solidaryzmu w Konstytucji Kwietniowej 1935 r. - Jednostka solidarna w transformacji i zasada solidarności, *ibid.* 8 (61) (1999) 5; Wyższy porządek a instrumentalizacja w procesach społecznych, *ibid.* 9-10 (62-63) (1999) 5.
10. T. Grabińska, M. Zabierowski, Aksjologiczny krąg solidarności, *Experientia* 9 (2003) 1-48, wyd. II, *Studia i Ekspertyzy*. Biuro Poselskie A. Stryjewskiego, Wrocław 2003; ISBN83-89400-08-1; ISSN 1730-3249; Aksjologiczny krąg solidarności, w: „System finansowy w służbie człowieka”, *Materiały Konferencyjne*, Suplement nr 2, Zakopane 5-7. XII 2003, Akcja Katolicka Archidiecezji Krakowskiej, 23-47; W sprawie rozpoznawania rzeczywistości, *Roczniki Naukowe IV* (2003) 5-12, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej „Humanistyczna Wałbrzyska”, Wałbrzych 2003; ISBN 83-88425-90-0; O humanizmie rodziny, *Obywatel Ziemi Chrzanowskiej* 2 (2003) 1-2.
 11. M. Zabierowski, Jadwiżanizm a kopernikanizm, *Roczniki Naukowe IV* (2003) 91-100; Wzorce i status Atlantydy, cz. I, *Roczniki Naukowe IV* (2003) 151-156, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej „Humanistyczna Wałbrzyska”, Wałbrzych 2003; ISBN 83-88425-90-0; Rozpoznanie finansów państwa. Ujęcie dwukomponentowe klasy Mariana Smoluchowskiego finansów państwa, w: „System finansowy w służbie człowieka”, *Materiały Konferencyjne*, Suplement nr 2, Zakopane 5-7. XII 2003, Akcja Katolicka Archidiecezji Krakowskiej, 47-52.
 12. M. Zabierowski, Techniki kosmiczne i socjotechniczne. Sztuka wywierania wpływu, *Experientia* nr 5 (2003) 1-20, *Studia i Ekspertyzy*. Biuro Poselskie A. Stryjewskiego, Wrocław 2003; ISBN83-89400-04-9; ISSN 1730-3249; Cybernetyka techniczna i społeczna. Epoka wywierania wpływu, *Experientia* nr 7 (2003) 4-16; Ethics-Technics-Economics. Eksperymenty społeczne i techniczne. Jak się zjawia umysł w społeczeństwie, *Experientia* nr 10 (2003) 1-64; Heurystyka samorządności – dwuklasowa identyfikacja samorządności, wielkokorelatywność i lokalizm samorządności, *Obywatel Ziemi Chrzanowskiej* 2 (2003) 11-12; *Dialogi*, *ibid.* 2 (2003) 11-12.
 13. T. Grabińska, Niektóre zagadnienia relacji części i całości, w: „Twórczość naukowa Oskara Langego i jej znaczenie w ekonomii”, red. G. Musiał, Wyd. Akademii Ekonomicznej, Katowice 2004, 374-381; ISBN 83-7246-214-3; Wolność działania przedsiębiorczego. Przeciwsolidarnościowy homomorfizm ustrojowy, *Kongres Polski Suwerennej*, tom I, red. J. Wysocki, Wyd. „Wektory”, Wrocław 2004, 56-66, ISBN 83-918847-5-9; Wolność działania przedsiębiorczego a suwerenność, *Obywatel Ziemi Chrzanowskiej* 4 (2004) 12-13, ISSN 1732-0771; Problemy etyki przedsiębiorczości w ‘Ziemi obiecanej’ Władysława Reymonta, *Experientia* 13 (2004) 14-20, *Studia i Ekspertyzy*. Biuro Poselskie posła Antoniego Stryjewskiego, Wrocław 2004, ISBN 83-89400-12-X; ISSN 1730-3249; Problemy etyki przedsiębiorczości w ‘Ziemi obiecanej’ Władysława Reymonta, *Fundamenty* 2 (2004) 2-4; Opinia o przygotowaniu i przebiegu Debaty Obywatelskiej, *Obywatel Ziemi Chrzanowskiej* 3 (2004) 13, ISSN 1732-0771, T. Grabińska, M. Zabierowski, Technika wybierania a cele i możliwości wyboru. Pytania, na które należy odpowiedzieć przed twierdzeniem, że zmiana ordynacji wyborczej uzdrowi państwo, w: „Kongres Polski Suwerennej”, tom I, red. J. Wysocki, Wyd. „Wektory”, Wrocław 2004, 125-130, ISBN 83-918847-5-9; Refleksje nad podstawą i pożytkiem samorządności, *Fundamenty* 2 (2004) 38-41, ISSN-1732-100X.
 14. M. Zabierowski, Czy ‘Wielka’ Transformacja jest kopernikańska?, w: „Wyzwania pedagogiczne i edukacyjne współczesnych przeobrażeń”, (red.) R. Czyżewski, B.

- Drozdowicz, Wyd. Katedry Filozofii Pomorskiej Akademii Pedagogicznej, Słupsk 2004, 186-194, ISBN 83-920270-1-9; Znaczenie analiz metodologicznych w nauce, w: „Twórczość naukowa Oskara Langego i jej znaczenie w teorii ekonomii”, red. G. Musiał, Wyd. Akademii Ekonomicznej, Katowice 2004, 359-369; ISBN 83-7246-214-3; Aktualność Reymontowskiej diagnozy kapitalizmu, w: „Kongres Polski Suwerennej”, tom I, red. J. Wysocki, Wyd. „Wektory”, Wrocław 2004, 67-77, ISBN 83-978847-5-9; Problematyka wolności, realizmu, instrumentalizmu i prawdy naukowej, *Fundamenty* 1 (2004) 1-7, ISSN-1732-100X; Heurystyka samorządowa – dwuklasowa identyfikacja samorządności, *Fundamenty* 1 (2004) 34-39, Problematyka rozwoju w wolnym rynku. Kosmologia i ‘podmioty gospodarcze’ *Fundamenty* 1 (2004) 31-34; Diagnoza fuzji fuzji cywilizacji konkretnego i cywilizacji handlu, Cz. I, Reymontowskie prawa kapitalizmu, *Experientia* 13 (2004) 4-13, *Studia i Ekspertyzy*. Biuro Poselskie, ISBN 83-89400-12-X; ISSN 1730-3249; Diagnoza fuzji cywilizacji konkretnego i cywilizacji handlu, Cz. II, Czy fakty powinny być odnoszone do prawdy i piękna?, *Experientia* 14 (2004) 4-20; Diagnoza fuzji cywilizacji konkretnego i cywilizacji handlu, Cz. III, Trendy degeneracji społeczeństwa kapitalistycznego, *Experientia* 15 (2004) 4-24, Między inżynierią a kosmologią, *Experientia* 16 (2004) 4-40, *Studia i Ekspertyzy*. Biuro Poselskie, ISBN 83-89400-15 -4; ISSN 1730-3249; ‘Ziemia obiecana’ Wł. Reymonta jako studium z zakresu nauk społeczno-ekonomicznych, *Fundamenty* 2 (2004) 4-19, ISSN-1732-100X; Aktualności Reymontowskiej diagnozy kapitalizmu, *Obywatel Ziemi Chrzanowskiej* 4 (2004) 6, ISSN 1732-077.
15. M. Zabierowski, J. Marchwica, Personalizm Emmanuela Mouniera a postawa rewolucyjna w Solidarności lat osiemdziesiątych, *Fundamenty* 5 (2008/2009) 2-10, ISSN 1732-100X; M. Zabierowski, Mounierowska wolność osoby a postawa rewolucyjna w Solidarności lat osiemdziesiątych, *Disputationes Ethicae V* (2010) 49-78, red. T. Grabińska, Wydaw. Educator, Częstochowa 2010; ISBN 978-83-7542-088-3; M. Zabierowski, Rozmowa z Anną Walentynowicz, *Studentka* 1 (20) (1997) 4-5, *Biuletyn Studentów Politechniki Wrocławskiej*, Wrocław 1997; ISSN 1234-3013.
 16. Por. kultura brytyjska od Hobbesa. Krzysztof Pierwoła, Mirosław Zabierowski, Wolność i wola w ujęciu Tomasza Hobbesa. Analiza krytyczna, w: „Wolność osoby – Wolność obywatela”, cz. 1, *Disputationes Ethicae IV*, red. T. Grabińska, Wydaw. Educator, Częstochowa 2009, s. 29-51; ISBN 978-83-7542-084-5; T. Grabińska, Żądza mocy Hobbesa podstawą pojmowania przedsiębiorczości i człowieka pracy, [w:] „Młody człowiek wobec pracy, wyzysku, i bezrobocia”, red. A. Hennel-Brzozowska, Wydaw. <<scriptum>>, Kraków 2014, s. 65-86; ISBN 978-83-4028-52-6.
 17. Zgodnie z Hobbesa logiką transakcji i transakcyjności jako modelem zachowań społecznych.
 18. Jan Paweł II, *Fides et ratio*; M. Zabierowski, Ewolucja bezpieczeństwa osoby w świetle neurologii selfu Rodolfo R. Llinasa, [w:] „Bezpieczeństwo personalne a bezpieczeństwo strukturalne II. Terroryzm i inne zagrożenia”, red. Teresa Grabińska, Henryk Spustek, Wydaw. WSOWL, Wrocław 2014, s. 199-218; ISBN 978-83-63900-50-2.
 19. W tym kierunku idą ważne badania Herberta Kopca. M. Zabierowski, *Pedagogika...*, *ibid.*
 20. J. Kwieciński, Szturmowe Brygady, „*Niezależna Gazeta Polska*” 1 grudnia 2006.

ETHICS IN THE CONTEXT OF SECURITY OF PEOPLE AND NATION**Maciej Kaminski , Mirosław Zabierowski, Vasyl Pryimak**

In this paper we present a theoretical basis of polemologii. We indicate for the relationship of a) anthropology and b) science of peace and the nature of war and armed conflicts. We discuss the causes of the war in the context of the development of peoples and nations. We consider the ethical aspects of research on the nature of war and peace, operational metaphysical essence of contemporary wars and armed conflicts; the article points out the elements of management in the relations of war and peace, we show the perspective of humanities research on the issue of war and peace. We explanation - from the point of view of metaphysics of Solidarity movement of the decade from 1980 to 1989 - the causes of war and explaining the conditions of the knowledge of peace. Our study is based on a study of the tasks of a social movement in Poland in the years 1980-1989. Also applies to the problem of security of the person in the light of the principles of modern neuroscience and anthropology, personal security, terrorism and other threats to civilization.

Key words: the theory of peace and war, conflicts and humanistic science, progress, revolution of the Solidarity in the decade 1980-89 in Poland, ethics, philosophy of war, metaphysics of peace, Polish anthropology about war, conditions of knowing the peace, safety of the person, terrorism.

ЭТИКА В КОНТЕКСТЕ БЕЗОПАСНОСТИ ЧЕЛОВЕКА И НАРОДА**Мацей Камински¹, Мирослав Заберовски², Василий Прыймак³**

¹*Вроцлавский технологический университет, Вроцлав, kaminski.maciej@gmail.com*

²*Высшая офицерская школа сухопутных войск имени Тадеуша Костюшки, Вроцлав, mirosław_zabierowski@o2.pl*

³*Львовский национальный университет имени Ивана Франко
79008 г. Львов, проспект Свободы, 18
E-mail: pryimak_vasyl@ukr.net.*

В статье представлено теоретический основания полемологии. Это отношения антропологии и науки о мире, природе войны и вооруженных конфликтов. Обсуждены причины войны в контексте развития народов и наций. Рассмотрены этические аспекты исследований о природе войны и мира, метафизическая сущность современных войн и вооруженных конфликтов, элементы управления в отношениях между войной и миром, показано перспективы гуманитарных исследований по вопросу войны и мира. С точки зрения метафизики Солидарности на протяжении 1980-89 лет объяснено причины войны и условия достижения мира. Исследование основано на изучении социального движения в Польше в 1980-1989 годы и касается проблемы безопасности человека в свете принципов современного неврологии и антропологии, личной безопасности, терроризма и других угроз цивилизации.